

LEONARDO DE VINCI, UITVINDER VAN DE SCHROEF ALS VOORTSTUWINGSWERKTOEG.

De schroef, waarvan tegenwoordig zulk een algemeen gebruik wordt gemaakt als voortstuwingswerktuig voor stoombooten en die men ook voorgeslagen heeft als een geschikt middel voor de luchtscheepvaart, is reeds op het laatst der vijftiende eeuw door LEONARDO DE VINCI aanbevolen als een werktuig om zich in de lucht te verheffen.

Dit blijkt uit eene mededeeling die Professor GOVI onlangs aan de Parijsche akademie deed.

In den *Codice Atlantico*, waarvan in 1815 een gedeelte teruggegeven is aan de Ambrosiaan-bibliotheek van Milaan, terwijl een ander gedeelte te Parijs is achtergebleven en bewaard wordt in de bibliotheek van het Instituut, vindt men een groot getal plannen voor vliegwerktuigen door LEONARDO uitgedacht, en daaronder de teekening van een groote schroef van twee breede windingen, die om een in het midden geplaatste as draaien kan. Daarnevens staat (in het italiaansch) geschreven:

“Dat de buitenomtrek van de schroef een ijzerdraad zij van de dikte van touw, en dat de afstand van den rand tot aan het midden acht vademen zij,”

en onder de figuur:

“Als dat werktuig in de gedaante van een schroef goed gemaakt is, d. i. van linnen waarvan de poriën met stijfzel verstopt zijn, en het met snelheid wordt rondgedraaid, dan bevind ik dat het in de lucht zal opstijgen.

“Gij kunt er de proef van nemen, door snel een breede en duune liniaal in de lucht te bewegen; want uw arm zal dan gedwongen worden de richting van den scherpen kant te volgen.

“Ter ondersteuning van het linnen kan men gebruik maken van lange en stevige rietstaven.

“Men kan een klein model van papier maken en als een strook van dun ijzer gebruiken. Wringt men deze met kracht en laat haar dan weder los, dan zal de schroef ronddraaien.”¹

HG.

¹ Vergel. Bijblad 1882, bladz. 17.